

ZDROJOVÝ MATERIÁL Č. 1

Protesty Arabskej jari v roku 2011

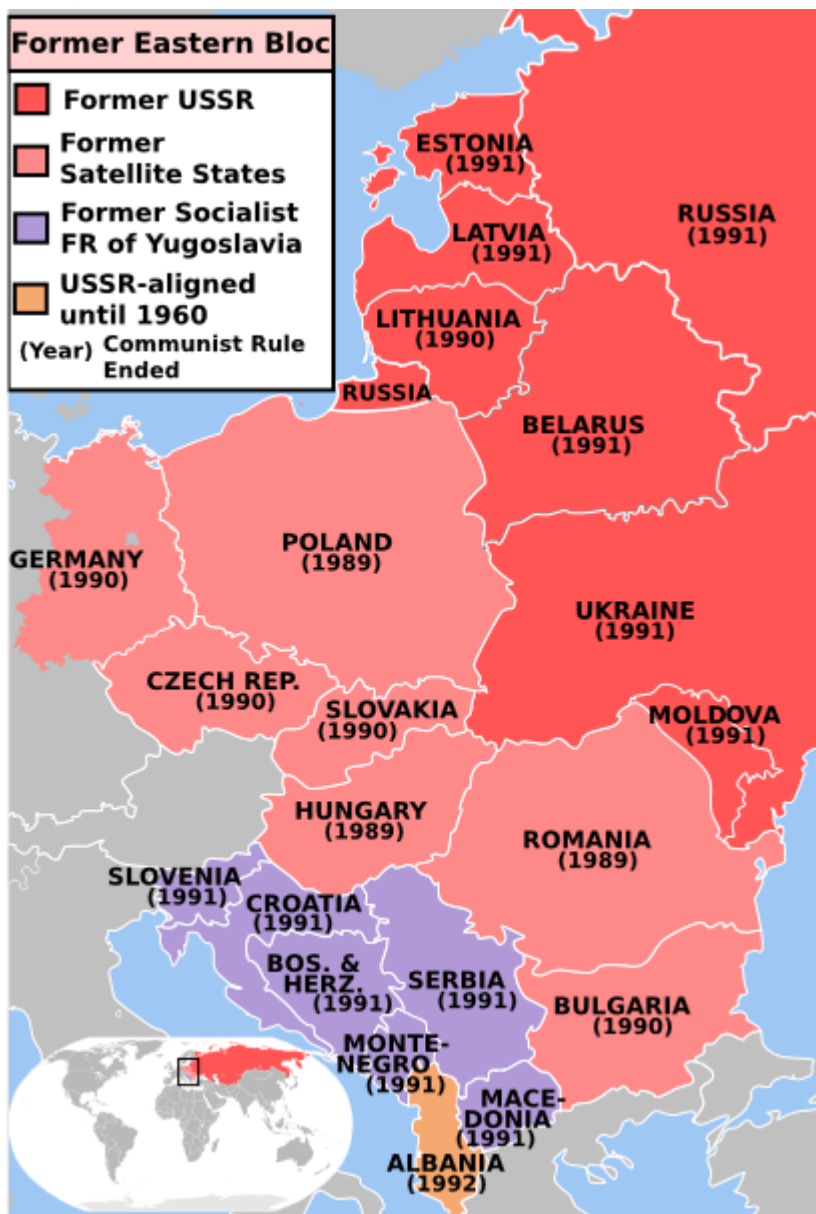

Zdroj: Mapa: vyrobil NewsMapper na spravodajskej stránke Tripline

DOM EURÓPSKEJ HISTÓRIE

Revolúcie roku 1989 vo východnom bloku

Zdroj: Wikipédia © Public domain

DOM EURÓPSKEJ HISTÓRIE

Revolúcie roku 1848 v Európe

Revolúcie roku 1848, známe ako jar národov, boli sériou politických nepokojov, ktoré sa rozšírili po európskom kontinente a ktoré boli živené nacionalizmom, liberalizmom, sociálnymi zmenami a hospodárskou krízou.

Zdroj: *Revolution and Reaction in Europe 1815 - 1849, Atlas of World History, Philips, Londýn, 1999, mapa 3, s. 173* © Atlas of World History, Philips, London, 1999

Úryvky z článku **Dominové revolúcie: 1848, 1989, 2011**

„(...) Paralely medzi rokmi 1848, 1989 a 2011 sú osobitne nápadné veľkou rýchlosťou, akou sa revolúcie a spoločné ciele povstalcov a demonštrantov šíрили z jednej krajiny do druhej, a prekvapujúcou rýchlosťou, akou sa zdanlivo pevný starý režim začal ohýbať pod tlakom zmeny (alebo sa zdalo, že sa ohýba). Jedna z najjasnejších podobností spočíva v úlohe technológií pri šírení revolúcií – parná energia v roku 1848, telekomunikácie v roku 1989 a internet a mobilné telefóny v roku 2011. O zjavných rozdieloch sa takisto diskutovalo: Stalo sa už takmer samozrejmosťou, že pozorovatelia Arabskej jari vyjadrovali nádej, že rok 2011 sa skončí ako rok 1989 a nie ako 1848. Pozorné preskúmanie je však ešte názornejšie, čo sa týka dynamiky dominovej revolúcie.

(...) vo všetkých dominových revolúciách má občianska spoločnosť hlavnú úlohu pri podpore odporu voči starému poriadku v rámci kultúry kritiky, a to bez ohľadu na to, ako úzka bola spoločenská základňa občianskej spoločnosti .(...)

Všetky dominové revolúcie mali aj dlhodobé ekonomické príčiny: tie z roku 1848 boli poháňané prudkým rastom populácie, ktorý trvalý rast produktivity nevedel zvládnuť až do konca devätnásteho storočia. Arabská jar, samozrejme, vypukla v súčasnej atmosfére celosvetového finančného kolapsu. (...)

Po druhé, násilnosti pracovali na tom, aby buď odhalili slabosti starého poriadku, alebo aby preukázali možnosti, ktoré podporujú šírenie revolučnej aktivity. Rozličné formy násilia dali revolúciám v rokoch 1848, 1989 a 2011 prvých mučeníkov. Vo Francúzsku, ktorého revolúcia aktivovala mnohé ďalšie explózie po celej Európe v roku 1848, zabíjanie neozbrojených demonštrantov na ulici Rue des Capucins ťuknutím zvrátilo napätú situáciu do otvoreného povstania. Jasným znakom úpadku Ceaușescovho režimu bolo zabíjanie demonštrantov na schodoch katedrály v Temešvári v roku 1989. (...) v Tunisku predavač na trhu, ktorý sa v roku 2011 upálil v akte sebaobetovania, rozpútal povstanie nielen v jeho krajine, ale v celom arabskom svete. (...)

Po tretie, dominové revolúcie sú nadnárodné, rezonujú v medzinárodných vzťahoch, pretože veľmoci so záujmami v regióne majú obavy o jeho stabilitu a revolučnú „nákazu“. Zároveň dokonca aj dominové revolúcie fungujú v rámci existujúcich štátov a nové režimy často uvažujú o národnom záujme.“

Zdroj: *Dr Michael Rapport and Dr Kevin Adamson, [History Workshop Online](#), 12/01/2012*

DOM EURÓPSKEJ HISTÓRIE

Klíčenie revolučných pästí, freska, ZOO Project, Tunis, Tunisko, marec – apríl 2011

Zdroj: S láskavým dovolením Elissy Jobsonovej pre internetovú výstavu s názvom *Creative Dissent* (Tvorivý disent), ktorú pripravili University of Michigan, Ann Arbor a Arab American National Museum, Dearborn © Elissa Jobson - Bilal Berreni - Zoo Project

